

Enerji Sektöründe Güncel Konular #8

Türkiye’de Enerji Verimliliği

İklim hedefleri doğrultusunda alınan önlemlerle birlikte, enerji sektöründeki dönüşümün en önemli unsurlarından biri olan enerji verimliliği konusundaki çalışmalar da hız kazanmaktadır. Bu yazımızda enerji verimliliğinin yeşil dönüşümdeki önemini, bu alana yönelik Türkiye’deki mevzuat gelişmelerini ve eylem planlarını ve enerji verimliliği projelerinin sektör bazındaki uygulamalarını ele aldık.

1. Enerji Verimliliğinin Yeşil Dönüşümdeki Önemi ve İlgili Mevzuat

Enerji sektöründe kömür, doğalgaz, nükleer ve yenilenebilir kaynaklardan sonra “beşinci yakıt” olarak da adlandırılan enerji verimliliği, enerji dönüşümünün en önemli unsurlarındandır. Enerji verimliliği uygulamaları ile özellikle sanayi, konut ve ulaşım sektörlerinde, mevcut enerjinin verimli bir şekilde kullanılması suretiyle, sürdürülebilir bir ekonomiye ve çevrenin korunmasına katkı sağlanabilmektedir. Özellikle Paris İklim Anlaşması ile belirlenen ve hâlihazırda Türkiye dâhil taraf ülkelerin ulusal eylem planlarına da dâhil edilmiş olan iklim hedeflerinin gerçekleştirilmesinde enerjinin etkin kullanımı önem arz etmektedir.

Türkiye’de enerji verimliliği alanında mevzuat çalışmaları 2007 yılında yayımlanan 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu (“[5627 sayılı Kanun](#)”) ile başlamış, bunu takiben birçok ikincil mevzuat geliştirilmiştir. Bunun yanında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (“ETKB”) tarafından hazırlanan Enerji Verimliliği Strateji Belgesi (2012-2023) ve Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı (2017-2023) Türkiye’nin bu alandaki hedeflerini ortaya koymaktadır. Enerji Verimliliği Strateji Belgesi ile enerji tüketiminin gayri safi yurt içi hasılaya oranını ifade eden enerji yoğunluğunun 2023 yılında 2011 yılına kıyasla %20 azaltılması hedeflenmektedir. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı ile ise birincil enerji tüketiminin 2023 yılında beklenen tüketime oranla %14 azaltılması hedeflenmektedir. Enerji Enformasyon İdaresi tarafından yayımlanan verilere göre, 2000-2021 döneminde satın alım gücü paritesine göre Türkiye’nin enerji yoğunluğundaki toplam azalma %21,5 dünyadaki toplam azalma ise %23,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.¹

2. Türkiye’de Enerji Verimliliği Uygulamaları

ETKB verilerine göre, 2022 yılında enerji verimliliğine toplamda 1 milyar 10 milyon ABD doları yatırım yapılmış ve yıl içinde gerçekleşen yatırımlar sonucunda parasal karşılığı 260 milyon dolar olan 743 bin Ton Eşdeğer Petrol (“TEP”)’lik birincil enerji tasarrufu sağlanmıştır.² Sektör bazında enerji verimliliği uygulamaları aşağıdaki gibi örneklendirilebilir:

Bina ve Hizmetler

Enerji verimliliği hedeflerine ulaşabilmek için, binaların enerji taleplerini ve karbon emisyonlarını azaltmak ve yenilenebilir enerji kaynakları kullanan sürdürülebilir çevre dostu binaları yaygınlaştırmak önem arz etmektedir.

¹ Shura Enerji Dönüşümü Merkezi, Türkiye Enerji Dönüşümü Görünümü 2022, Mart 2023, s. 33, 34.

² Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı 2022 yılı Gelişim Raporu, s. 5.

Bu hedeflere ulaşmak için hem kamu hem de özel teşebbüsler ile binalarda enerji verimliliği çalışmaları yürütülmektedir. Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği³ Madde 27/5 uyarınca yeni binaların en az C sınıfı enerji kimlik belgesine sahip olması gerekmektedir. Bunun yanında Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Yönetmeliği⁴ kapsamında, mevcut ve yeni binalar ile yerleşmelerin çevresel, sosyal ve ekonomik performanslarının ve sürdürülebilirliğinin değerlendirilmesine ve belgelendirilmesine yönelik usul ve esaslar belirlenmiştir.

Sanayi ve Teknoloji

2020 yılı nihai enerji tüketiminin %34,4'ünün sanayi sektöründe gerçekleştiği Türkiye ekonomisi⁵, "enerji yoğun" ekonomilerden olup, enerji maliyetlerinin işletmelerin üzerindeki en büyük yüklerden biri olması enerji verimliliğini öncelikli bir alan hâline getirmektedir. Bu sebeple, 5627 sayılı Kanun ile belirli büyüklükteki sanayi kuruluşlarına enerji verimliliği etütleri yaptırması ve enerji yönetimi oluşturması yükümlülükleri getirilmiştir. 5627 sayılı Kanun Madde 7 uyarınca, (i) toplam inşaat alanı en az 20.000 m² veya yıllık enerji tüketimi beş yüz TEP ve üzeri olan ticarî binaların, hizmet binalarının ve kamu kesimi binalarının enerji yöneticisi görevlendirilmesi, (ii) kamu kesimi dışında kalan ve yıllık toplam enerji tüketimleri 50.000 TEP ve üzeri olan endüstriyel işletmelerde, enerji yöneticisinin sorumluluğunda enerji yönetim birimi kurulması, ve (iii) organize sanayi bölgelerinde, bölgedeki 1.000 TEP'ten daha az enerji tüketimi bulunan endüstriyel işletmelere hizmet vermek üzere enerji yönetim birimi kurulması gerekmektedir.

Enerji

İklim Değişikliği Eylem Planı'nda, 2016 yılında %13,42 oranında gerçekleşen ve 2022 yılında %10,08 oranına düşürülen⁶ iletim ve dağıtım şebekesi kayıp oranının 2023 yılına kadar %8'e indirilmesi başta olmak üzere bütün sektörlerde enerji verimliliğinin ve elektrik üretiminde yenilenebilir enerjinin payının artırılmasına yönelik çeşitli hedefler tanımlanmıştır.⁷ Özellikle kömür yakıtlı mevcut termik santrallerin atık ısılarından ısıtma ve tarımsal faaliyetlerde yararlanılması, sanayide atık ısılardan elektrik üretiminin yaygınlaştırılması, atık ısı enerjisi satışları için piyasa oluşturulması ve kojenerasyon ve mikrokojenerasyon uygulamalarının ve akıllı şebekelerin yaygınlaşması için çalışmalar yürütülmektedir.

Ulaşım

Ulaşım sektöründe enerji verimli araçların özendirilmesi hedeflenmekte olup Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı ile enerji verimliliği yüksek, çevre dostu, küçük motor hacimli, yakıt pilli, elektrikli ve hibrit araçlara vergi avantajı getirilmesi; alternatif yakıt kullanan ve yeni teknoloji araçların yaygınlaştırılması adına eylemler tanımlanmıştır. Bunun yanında bisikletli ve yaya ulaşımının geliştirilmesi, toplu taşımanın yaygınlaştırılması, demiryolu ve denizyolu taşımacılığının güçlendirilmesi de öncelikli eylem alanları arasındadır.

Tarım

Tarım sektöründe enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik olarak özellikle; traktörlerin ve biçerdöverlerin enerji verimliliği ile yenilenmesinin özendirilmesi, enerji verimli sulama yöntemlerine geçilmesi, tarımsal üretimde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının özendirilmesi konularında çalışmalar yürütülmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda 2022 yılında, tarımsal üretim yapılarında yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına yönelik 100 projeye 73 milyon TL hibe desteği verilmiştir.⁸

³ 5 Aralık 2008 tarihli ve 27075 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁴ 12 Haziran 2022 tarihli ve 31864 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁵ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Türkiye Ulusal Enerji Planı (2022), s. 20.

⁶ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı 2022 yılı Gelişim Raporu, s. 3.

⁷ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İklim Değişikliği Eylem Planı (2011-2023).

⁸ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı 2022 yılı Gelişim Raporu, s. 4.

3. Enerji Performans Sözleşmeleri ve ESCO'lar

Kamu binalarında enerji verimliliği ağırlıklı olarak Enerji Hizmet Şirketi/Enerji Performans Sözleşmesi modeli ile gerçekleştirilmekte olup, bu konu ayrı bir mevzuat ile düzenlenmiştir. 5627 sayılı Kanun'a 2018 yılında getirilen Ek Madde 1 ile genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına enerji verimliliği uygulamaları kapsamında enerji performans sözleşmeleri ("EPS") yapma imkânı getirilmiş; 2020 yılında 2850 sayılı Kamuda Enerji Performans Sözleşmelerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar⁹ ve 2021 yılında Kamuda Enerji Performans Sözleşmelerinin Uygulanmasına İlişkin Tebliğ¹⁰ yayımlanarak enerji performans sözleşmelerinin uygulamasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Kamu sektörünün yanında, ticari işletmeler gibi özel sektör aktörleri de enerji verimliliği uygulamalarında bu modele başvurmaktadır.

Enerji Hizmet Şirketi ("ESCO"), enerji verimliliğine yönelik iyileştirmeler, projelendirme ve uygulama, ekipman tedariki, tasarrufların izlenmesi ve değerlendirilmesi gibi hizmetler sağlayarak enerji maliyetlerinin düşürülmesini amaçlamaktadır. ESCO'lar, genellikle bir enerji performans sözleşmesi kullanarak, enerji kullanan müşteriye enerji verimliliği projelerini geliştirmekte ve bazı durumlarda finanse etmektedir.¹¹

Enerji verimliliği projelerinin finanse edilebilmesi için yeterli fona erişilememesi ESCO modelinin işleyişini sekteye uğratabilmektedir.¹² Bu projelerde finanse edilebilirliğin artırılması için EPS'ler ile ilgili farkındalığın artırılmasının yanında; proje gelirlerinin enflasyon ve döviz kurlarındaki değişikliklere tabi olarak güncellenmesine ilişkin bir mekanizma oluşturulması gibi hususların proje tarafları için dengeli bir şekilde düzenlenmesi önem teşkil etmektedir.

Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı Gelişim Raporu'na göre 2022 yılında kamuda görev alan 209 enerji yöneticisine son mevzuat değişikliklerini de içeren eğitim seminerleri düzenlenmiş ve Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi (KABEV) kapsamında 300 kişiye enerji performans sözleşmelerinin yaygınlaştırılması üzerine eğitimler verilmiştir.

4. Enerji verimliliği için sunulan destekler/teşvikler

5. Bölge Teşvikleri

Yıllık asgari 500 TEP enerji tüketimi olan imalat sanayi tesislerinde gerçekleştirilecek, mevcut durumuna göre en az %15 oranında enerji tasarrufu sağlayacak şekilde tasarlanan enerji verimliliği projelerine yönelik yatırımlar, yapılacak bölgeye bakılmaksızın, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'da¹³ öngörülen 5. bölgede yapılacak olan yatırımlara sağlanan teşviklerden yararlandırılmaktadır. Bu kapsamda sağlanan teşvikler; katma değer vergisi istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, faiz desteği ve yatırım yeri tahsisini içermektedir.

Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) Destekleri

Enerji verimli ekipman ve sistem kullanımı, yalıtım, rehabilitasyon ve proses düzenleme gibi yollarla; gereksiz enerji kullanımının, atık enerjinin, enerji kayıp ve kaçaklarının önlenmesi veya en aza indirilmesi ile birlikte atık enerjinin geri kazanılması, kojenerasyon sistemleri gibi konulardaki çözümleri de kapsayan projeler Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik¹⁴ ("Yönetmelik") kapsamında, Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) olarak değerlendirilmektedir. Bu kapsamda yatırım bedeli en fazla 5 milyon TL olan projelere, proje bedelinin %30'u ETKB tarafından hibe olarak verilmektedir. Bu destekler için başvuruda bulunma hakkı ilk aşamada Yönetmelik Madde 15'te belirtilen şartları haiz endüstriyel işletmelere tanınmış olmakla birlikte; Yönetmelik'te Temmuz 2022'de yapılan değişiklikle sanayi sektörünün yanı sıra bina, hizmet

⁹ 21 Ağustos 2020 tarihli ve 31220 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

¹⁰ 15 Nisan 2021 tarihli ve 31455 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

¹¹ Shura Enerji Dönüşümü Merkezi, Enerji Hizmet Sağlayıcıları İçin Yenilikçi İş Modelleri, Kasım 2022, s. 44

¹² *ibid.* s. 47.

¹³ 19 Haziran 2012 tarihli ve 28328 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

¹⁴ 27 Ekim 2011 tarihli ve 28097 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

ve tarım sektörleri de bu destek programına dâhil edilmiş ve hibe yanında faiz desteğinin de sağlanması öngörülmüştür. 2023 yılı VAP başvuruları, ETKB tarafından 15 Eylül-31 Ekim 2023 tarihleri arasında alınacaktır.¹⁵

Gönüllü Anlaşma Destekleri

Gönüllü Anlaşma, bir endüstriyel işletmenin geçmiş beş yıllık referans enerji yoğunluğuna göre anlaşma yapıldıktan sonraki üç yılda enerji yoğunluğunu ortalama olarak en az %10 oranında azaltmayı taahhüt ederek ETKB ile yaptığı anlaşmayı ifade etmektedir.¹⁶ Bu destek kapsamında taahhüdünü yerine getiren bir işletmenin anlaşmanın yapıldığı yıla ait enerji giderinin %30'u, 1 milyon Türk Lirasını geçmemek kaydıyla ETKB tarafından hibe olarak verilmektedir. Yönetmelik Madde 18'de belirtilen şartları haiz işletmeler, Gönüllü Anlaşma başvurularını her yıl Mayıs ayında ETKB'ye yapabilmektedirler.

5. Sonuç

Enerji verimliliği, enerji arz güvenliğinin sağlanması, dışa bağımlılık risklerinin azaltılması, çevrenin korunması ve iklim değişikliğine karşı mücadelenin etkinliğinin artırılmasının sağlanması gibi hedeflerin gerçekleştirilmesinde oldukça önem arz etmektedir. Bu doğrultuda Türkiye'nin ilk enerji verimliliği eylem planı olan Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı (2017-2023) ile enerji verimliliği uygulamaları ile ilgili olarak önemli hedefler belirlenmiş olup, hâlihazırda 2. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı (2024-2030) için hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Enerji verimliliği uygulamalarının hız kazanması, 2053 net sıfır karbon emisyonu hedefine ulaşılmasında önemli bir rol oynayacaktır. Bu doğrultuda kamu-özel sektör iş birliğinin sağlanması, enerji verimliliği projelerinin başarılı bir şekilde hayata geçebilmesi için ESCO/EPB modelinin geliştirilmesi ve bu projelerin finanse edilebilirliğinin artırılması, bu alandaki yatırımları hızlandırmak için yatırımlara daha kapsamlı destek ve teşviklerin sağlanması gibi hususlara özellikle dikkat çekilmesi gerekmektedir.

¹⁵ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 2023 VAP Başvurularına İlişkin Duyuru, bkz: <https://enerji.gov.tr/duyuru-detay?id=20385>.

¹⁶ <https://enerji.gov.tr/evced-enerji-verimliliği-destekleri-gonullu-anlasma-destekleri>

Current Topics in the Energy Sector #8

Energy Efficiency Concept in Türkiye

Along with the measures taken in line with the climate targets, efforts on energy efficiency, as one of the most important components of the energy transition, are accelerating. In this article, we review the importance of energy efficiency in green transition, legislative developments and action plans adopted by Türkiye regarding the same, and the sector-based practices of energy efficiency projects.

1. Importance of Energy Efficiency in the Green Transition and Related Legislation

Energy efficiency, often referred to in the energy sector as the “*fifth fuel*” after coal, natural gas, nuclear, and renewables, is one of the most important components of the energy transition. Energy efficiency practices can contribute to a sustainable economy and environmental protection by using the available energy efficiently, especially in the industry, buildings and transportation sectors. The efficient use of energy is especially important in realizing the climate targets set by the Paris Climate Agreement, which are also included in the national action plans of the countries which are party to the agreement, including Türkiye.

Legislative work in the field of energy efficiency in Türkiye started with the Energy Efficiency Law No. 5627 (“Law No. 5627”) published in 2007, followed by many secondary legislations. In addition, the Energy Efficiency Strategy Document (2012-2023) and the National Energy Efficiency Action Plan (2017-2023) issued by the Ministry of Energy and Natural Resources (“MENR”) set out Türkiye’s targets in this field. The Energy Efficiency Strategy Document aims to reduce energy density, which is the ratio of energy consumption to gross domestic product, by 20% in 2023 compared to 2011. The National Energy Efficiency Action Plan aims to reduce primary energy consumption by 14% in 2023 compared to the expected consumption. According to data published by the Energy Information Administration, the total decrease in Türkiye’s energy density in the 2000-2021 period according to purchasing power parity is 21.5% and the total decrease in the world is 23.9%.¹

2. Energy Efficiency Practices in Türkiye

According to MENR’s data, a total of USD 1.10 billion was invested in energy efficiency in 2022, and as a result of the investments made during the year, 743 thousand Tonnes of Oil Equivalent (“TOE”) of primary energy savings were achieved, with a monetary equivalent of USD 260 million.² The following constitutes examples for energy efficiency practices in different sectors:

Buildings and Services

In order to achieve energy efficiency targets, it is important to reduce the energy demand and carbon emissions of buildings and to promote sustainable environmentally friendly buildings using renewable energy resources.

¹ Shura Energy Transition Center, Türkiye Energy Transition Outlook 2022, March 2023, p. 33, 34.

² Ministry of Energy and Natural Resources, National Energy Efficiency Action Plan 2022 Progress Report, p. 5.

To achieve the defined goals, both the public and private entities undertake efforts to improve energy efficiency in buildings. Pursuant to Article 27/5 of the Regulation on Energy Performance for Buildings³, new buildings must have at least Class C energy performance certificate. In addition, the Regulation on Green Certificates for Buildings and Settlements⁴ sets out procedures and principles for the assessment and certification of the environmental, social and economic performance and sustainability of existing and new buildings and settlements.

Industry and Technology

With the industry sector with a share of 34.4% in final energy consumption in 2020⁵, the Turkish economy is one of the “energy intensive” economies, while energy costs are one of the heaviest burdens on enterprises, making energy efficiency a priority area. For this reason, Law No. 5627 imposes obligations on industrial enterprises of a certain size to conduct energy efficiency audits and establish energy management. Pursuant to Article 7 of Law No. 5627, (i) commercial buildings, service buildings or public sector buildings with at least 20,000 m² of construction area or with annual energy consumption of 500 TOEs or more must appoint an energy manager, (ii) industrial enterprises outside the public sector with a total energy consumption at 50,000 TOEs or more must establish energy management unit under the responsibility of an energy manager, and (iii) an energy management unit in organized industrial zones to serve industrial enterprises in the zone with less than 1,000 TOEs must be established.

Energy

The Climate Change Action Plan defines various targets to increase energy efficiency in all sectors and the share of renewable energy in electricity generation, in particular reducing the total loss in transmission and distribution network to 8% until 2023⁶, which was 13.42% in 2016 and was reduced to 10.08% in 2022.⁷ In particular, there are initiatives to use the waste heat from existing coal-fired thermal power plants for heating and agricultural activities, to scale up electricity generation from waste heat in industry, to create a market for trade of waste heat energy, and to expand cogeneration and micro-cogeneration installations and smart grids.

Transport

In the transport sector, in line with the aim to promote energy-efficient vehicles, the National Energy Efficiency Action Plan defines actions to provide tax advantages for highly energy efficient, environmentally friendly, small motor volume vehicles including fuel-cell, electric and hybrid vehicles; and scale up vehicles that use alternative fuels and new technologies. In addition, development of cycling and pedestrian mobility, promotion of public transport and strengthening of railroad and maritime transport are among the priority action areas.

Agriculture

In order to increase energy efficiency in the agricultural sector, it is aimed to promote the replacement of tractors and harvesters with energy efficient ones, to switch to energy efficient irrigation methods, and to encourage the use of renewable energy sources in agricultural production. In this context, in 2022, 100 projects for the use of renewable energy resources in agricultural production facilities received a grant of TL 73 million.⁸

3. Energy Performance Contracts and ESCOs

Energy efficiency in public buildings, which is regulated in a separate legislation, is mainly realized through the Energy Service Company/Energy Performance Contract model. With the Additional Article 1 introduced

³ Published in the Official Gazette dated 5 December 2008 and numbered 27075.

⁴ Published in the Official Gazette dated 12 June 2022 and numbered 31864.

⁵ Ministry of Energy and Natural Resources, Türkiye National Energy Plan (2022), p. 20.

⁶ Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change, Climate Change Action Plan (2011-2023).

⁷ Ministry of Energy and Natural Resources, National Energy Efficiency Action Plan 2022 Progress Report, p. 3.

⁸ Ministry of Energy and Natural Resources, National Energy Efficiency Action Plan 2022 Progress Report, p. 4.

to Law No. 5627 in 2018, public administrations within the scope of general government and other public institutions and organizations were given the opportunity to enter into energy performance contracts (“EPC”) within the scope of energy efficiency practices; regulations on the implementation of energy performance contracts were published in 2020 with the Presidential Decree No. 2850 on the Procedures and Principles Regarding Energy Performance Contracts in Public Sector⁹ and in 2021 with the Communiqué on the Implementation of Energy Performance Contracts in the Public Sector.¹⁰ Alongside the public sector, private sector actors such as commercial enterprises also use this model in their energy efficiency practices.

An Energy Service Company (“ESCO”) aims to reduce energy costs by providing services such as energy efficiency improvements, project design and implementation, monitoring and evaluation of savings, and equipment supply. ESCOs develop and in some cases finance energy efficiency projects through a contractual agreement with the energy-using customer, usually based on an energy performance contract.¹¹

Inadequate access to funds for financing energy efficiency projects can disrupt the functioning of the ESCO model.¹² In order to increase the bankability of these projects, it is essential to raise awareness on EPCs, as well as to establish a mechanism for adjusting project revenues in accordance with the changes in inflation and exchange rates in a balanced manner for both parties of the project.

According to the National Energy Efficiency Action Plan Progress Report, training seminars including the latest legislative amendments were organized for 209 energy managers working in the public sector in 2022 and 300 people were trained on the promotion of energy performance contracts within the scope of the Public Buildings Energy Efficiency Project (KABEV).

4. Supports/Incentives for Energy Efficiency

5th Region Incentives

Investments in energy efficiency projects designed to save at least 15% of energy compared to the current situation, which will be realized in manufacturing industry facilities with a minimum annual energy consumption of 500 TOEs, will benefit from the incentives provided for investments to be made in the 5th region as stipulated in the Decree on State Aids in Investments¹³, regardless of the region in which the investment is made. The incentives provided within this scope include value added tax exemption, customs duty exemption, tax reduction, insurance premium employer's share support, interest support and allocation of investment area.

Efficiency Improvement Project (EIP) Supports

Projects that involve the prevention or minimization of unnecessary energy use, waste energy, energy losses and leakages through the use of energy efficient equipment and systems, insulation, rehabilitation and process regulation, as well as solutions such as waste energy recovery and cogeneration systems are considered as Efficiency Improvement Projects (EIP) within the scope of the Regulation on Increasing Efficiency in the Use of Energy Resources and Energy¹⁴ (“Regulation”). In this context, 30% of the project cost is provided as a grant by MENR for projects with an investment value of up to TL 5 million. Although the right to apply for these supports was initially granted to industrial enterprises that meet the conditions specified in Article 15 of the Regulation, with the amendment made to the Regulation in July 2022, the building, service and agriculture sectors were included in this support program in addition to the industrial sector and it was envisaged to provide interest support in addition to grants. EIP applications for 2023 will be received by MENR between 15 September and 31 October 2023.¹⁵

⁹ Published in the Official Gazette dated 21 August 2020 and numbered 31220.

¹⁰ Published in the Official Gazette dated 15 April 2021 and numbered 31455.

¹¹ Shura Energy Transition Center, Innovative Business Models for Energy Service Providers, November 2022, p. 44

¹² *ibid.* p. 46.

¹³ Published in the Official Gazette dated 19 June 2012 and numbered 28328.

¹⁴ Published in the Official Gazette dated 27 October 2011 and numbered 28097.

¹⁵ Ministry of Energy and Natural Resources, Announcement Regarding 2023 EIP Applications, see: <https://enerji.gov.tr/duyuru-detay?id=20385>.

Voluntary Agreement Supports

Voluntary Agreement refers to an agreement that an industrial enterprise makes with the MENR by committing to reduce its energy density by at least 10% on average in the three years following the agreement, based on the reference energy density of the previous five years.¹⁶ Within the scope of this support, 30% of the energy expenditure of an enterprise that fulfills its commitment for the year in which the agreement is made is provided as a grant by MENR, provided that it does not exceed TL 1 million. Enterprises that fulfill the conditions specified in Article 18 of the Regulation can submit their Voluntary Agreement applications to MENR in May each year.

5. Conclusion

Energy efficiency is crucial in ensuring energy supply security, reducing the risks of external dependency, protecting the environment and fighting against the climate change. In this respect, Türkiye's first energy efficiency action plan, the National Energy Efficiency Action Plan (2017-2023), sets important targets for energy efficiency practices and preparations are ongoing for the 2nd National Energy Efficiency Action Plan (2024-2030). Accelerating energy efficiency practices will play an important role in achieving the 2053 net zero carbon emissions target. Particular attention should be paid to ensuring public-private sector cooperation, improving the ESCO/EPC model for the successful realization of energy efficiency projects and increasing the bankability of these projects, and providing more comprehensive supports and incentives for investments to accelerate investments in energy efficiency.

Duru Eker
Avukat/Associate

Ekin Ece Özgürdal
Stajyer Avukat/Legal Intern

Çakmak Avukatlık Ortaklığı

www.cakmak.av.tr

This information is provided for your convenience and does not constitute legal advice. It is prepared for the general information of our clients and other interested persons. This should not be acted upon in any specific situation without appropriate legal advice and it may include links to websites other than the website.

Çakmak Avukatlık Ortaklığı has no responsibility for any websites other than its own and does not endorse the information, content, presentation or accuracy, or make any warranty, express or implied, regarding any other website.

This information is protected by copyright and may not be reproduced or translated without the prior written permission of Çakmak Avukatlık Ortaklığı.

Bu doküman müvekkillerimize ve ilgili diğer kişilere genel bilgi sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu doküman kapsamında sağlanan bilgiler hukuki tavsiye olarak kabul edilemez. Herhangi bir durum için özel olarak bir hukuki tavsiye almaksızın yalnızca bu dokümanda yer alan bilgiler dikkate alınarak işlem yapılmamalıdır.

Bu doküman web sitemiz dışındaki web sitelerine bağlantılar içerebilir. Çakmak Avukatlık Ortaklığı'nın kendi web sitesi dışındaki web sitelerine ilişkin hiçbir sorumluluğu yoktur ve diğer web sitelerinde yer alan bilgi, içerik veya sunumların doğruluğunu onaylamaz veya bunlar hakkında açık veya zımni herhangi bir garanti vermez.

Bu doküman ve içeriği telif hakkı ile korunmaktadır ve Çakmak Avukatlık Ortaklığı'nın önceden yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz veya tercüme edilemez.

¹⁶ <https://enerji.gov.tr/evced-enerji-verimliliği-destekleri-gonullu-anlasma-destekleri>